

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

Fényes diadal.

(Sz.) Csanak Jánost Debrecen város harmadik politikai kerületének választó polgárai tegnap 630 szótöbbséggel országos képviselővé választották.

Ez a száraz tény!

De mennyi mindent jelent ez az egyszerű száraz mondat?! Milyen sokat olvashat ki ebből az, aki figyelemmel kísérte ezt a huszonnyolc napos választási hadjáratot!?

A legfényesebb győzelem diadalmas érzései vesznek erőt a sziveinken. A debreceni függetlenségi és 48-as pártnak ilyen fényes diadalát régen jegyezheték Debrecen város aranykrónikájába polgártársaink, akik ékes tanubizonyosságát adták lobogó lelkesedési hazaszeretettüknek, a függetlenségi eszmék, iránti tántoríthatlan ragaszkodásuknak, elvhűségüknek.

És még egynek!

Az *összetartásban* rejlő hatalmas erőnek az *egymástmegértés* varázslatos hatalmának.

Ezt kértük, ezt vártuk Debrecen független polgárságától, attól, a mely minden multbani mulasztását helyrephelt a mai fényes diadallal.

Ime a bizonyosága annak, milyen hatalmas lehet ez a nagy történelmi multtal bíró párt, ha lerázza magáról a közönyösség jégpáncéljait s visszavonást, nézeteltéréseket elkerülve, egymást kézenfogva, vállvetve dolgozik édes hazánk jóvoltáért.

A mai nap győzelméért köszönet Debrecen polgárságának és elismerés! Csak bátran előre a megkezdett uton! Gyapardják a függetlenségi párt erejében, növekedjék hatalmasságában!!

Gróf Degenfeld József több szavazattöbbséggel bukott, mint a menyinyit kapott. Ezt a csufos kudarcot, mint *ember* igazán nem érdemelte meg, ama hivatól, akik beugratták ebbe az áldatlan küzdelembe. De mint *politikus* megérdemelt bukásban volt része. És intő példa ez arra is, hogy, mint egykori vezére a szabadelvű pártnak ne igyekezzék politikai feltámadásra s ne költögesse életre azt, ami örökre halva van benne.

De diadala a mai fényes győzelem a tisztességes hangu, a személyeskedést kerülő, a kizárólag elvekért harcoló magyar újságírásnak is.

Mi nem lövöldöztük vissza a Degenfeld-párti sajtó mérgezett nyilait. A guny acélgombos ostorát nem suhogtattuk az ellenpárt vezérszept játszó férfainak hátán. Nem rágalmaztunk, ellen-

feink egyéni tisztességét meg nem sértettük, nevetségessé nem tettük. Felekezeti békét nem bontottunk, osztályharcot, gyűlölködést nem szítottunk.

De a tisztességes magyar sajtó tiszta fegyvereit kihasználtuk. És egy igen parányi részt kérünk magunknak a fényes sikerből. Nem a *magunk* számára, mert mi csak kötelességet teljesítettünk. És nem is elismerést. Csak megbecsülést. Megbecsülését a tisztességes, *becsületos magyar újságírói tollnak.*

A választási hadjáratot vezető derék tisztikar, — élén a generalis: dr. Bakonyi Samuval, városunk nagy népszerűségű, kiváló országos képviselőjével adminisztrációban, hangulatkeltésben s mindennemű agitációjában megvetéssel utasított vissza minden, a tisztesség fogalmával összenem egyeztethető kortesfegyvert.

— Nem rágalmaztott, feketesárga-plakátokat nem ragasztatott ki, főispáni lemondást nem hirtelt, nem vesztegetett pénzzel, nem dolgozott presszióval.

És mégis diadalt aratott.

Talán épen azért, mert az ellenpárt sajtója, kortesei tollforgatásban, korteskedésben tulmentek a megengedett határokon.

A szavazó polgárság pedig élítelte a féktelenkedő sajtót, korteskedést s volt a szavazóknak egy része, mely csak azért is a Csanak-zászló alá állott.

Igy magyarázható meg a sokak által nem várt fényes eredmény, a mely alapján most már szívből, lélekből, bátran kiálthatjuk!

— *Éljen Csanak János Debrecen város III. kerületének országos képviselője!*

Wekerle az adóreformról.

A képviselőház ülése.

Justh elnök 10 óra után nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után elnöki előterjesztések következtek.

Az adóreform tárgyalásánál az első szónok:

Mezőfi Vilmos: Beszédét az előadói javaslat bírálatával és kijelenti, hogy a mai szociálisták tisztában vannak azzal, hogy az államháztartás fenntartására adót fizetni kell. Nem is az adófizetés ellen izgatnak, hanem az ellen, hogy a szegényebb néposztály a javaslat szerint aránylag több adót fizet, a vagyonosabb néposztálynál. Attér az egyenes adórendszer bírálatára. Az arányos adózás alól már az 1876-iki földadó törvényben is le van már fektetve, azonban ez a valóságban végre nem hajtattott a földadónál. Az indokolás szerint a mai állapotot egyelőre fenntartja a pénzügyminiszter. Ez nem helyes, mert amíg a mai állapotot a pénzügyminiszter fenn akarja tartani, addig arányos adófizetésről szó sem lehet. A földadó katasztert feltétlenül ki kell igazítani, mert a kisbirtokosoknak ez olyan

sérelme, amelyen változtatni „ell. Az egész földművelő magyar nép tudatában van annak az igazságtalanságnak, mely őt a földadó kivételénél sújtja és leghőbb óhaja, sürgős követelése a földadó kataszter kiigazítása.

Rubinek Gyula „Paraszt szocializmus“ című könyvéből idézeteket olvas fel, melyek szerint egy holddal bíró gazda 128 korona adót fizet, tehát egy holdra 16 korona esik. Egy 46 holdas középirtokos adója egy holdankint 15 korona 80 fillért fizet. Miből éljen az a kisbirtokos, miből tartsa el családját, mikor ilyen horribilis adót kell fizetnie. Minél nagyobb a birtok, annál kevesebbet fizetnek, úgy hogy Csekonics gróf 45.000 holdas zombolyai birtoka után már csak 2 korona 50 fillért fizet holdanként. A javaslatot nem fogadja el.

Laehne Hugó: Sándor Pál osztálygyűlést hirdet és szit. Mikor a földadó kontingentálásáról beszél, a pénzügyi bizottság alapjára helyezkedik, a kereseti adó 40 százalékos emelésénél pedig a filiszter-álláspontot foglalja el. Hogy ezek a javaslatok nem készültek tiszta merkantilis szempontból, azt csak helyeselni lehet. Több mint 6 millió katasztrális hold föld van merkantilis kézen. A kis existenciák nem azért mennek tönkre, mert sok adót, hanem, mert sok kamatot fizetnek az uzsorakölcsönök után. A tőkekamatadóról beszél, amely a betevőt fogja terhelni, vagy áthárítják az adóóra. Szólo tehát a részletes tárgyalás alkalmával módosítványt fog benyújtani. Ő is aggályosnak tartja a kiszáradt helyzetét a kataszter kiigazításánál a nagybirtokossal szemben. A javaslatot elfogadja.

Ezután szünet következett.

Szünet után Wekerle miniszterelnök válaszol a vita alatt elhangzott ellenvetésekre. — Kerülni fogja a politizálást és válasza kizárólag szakszerűen fogja megvilágítani a javaslatot. Elérkezettnek látja az időt áttérni az egyenes adók gyökeres reformálására. Sokan vannak, akik nem tartják időszerűnek a javaslat tárgyalását.

— Földes Béla erre példákat hoz is fel, hogy miért nem időszerű most e javaslat tárgyalása, de én ezen indokokat el nem fogadhatom. Tíz év óta gyűjtik az idevonatkozó statisztikai adatokat, e munkálatok befejezést is nyertek, tehát kár erre még több időt pazarolni.

Attérve a községi adókra kijelenti, hogy a községek helyzete ez évben rosszabbodott, mert az állam olyan adókat engedett el, melyek után a községek adót nem szedhetnek. Pető Sándor kifogásolta, hogy csak az egyenes adókat reformálták és nem egyuttal a fogyasztási adókat és illetékeket is. — A legnagyobb könnyelműség lett volna ezt a két össze nem tartozó dolgot egybekapcsolni, mert ez csak zavart idézett volna elő. A törvény előkészítésénél az az elv vezette első sorban, hogy a közszolgáltatások terén arányosságot teremtsen az egyes kereseti ágak közt. Azért valósította meg a hadminimumot. — Az ilyen javaslat a külföldi példák szerint alku tárgyat szokta képezni a kincstár és az adófizetők között. El volt rá készülve, hogy elveti a Ház a javaslatot, de azt nem hitte, hogy ilyen tulzásokra ragadtassák el magukat egyesek.

Kijelenti, hogy e javaslat nem utánzata az osztrák adótörvénynek, ez kizárólag a mi viszonyainkra szabott javaslat. Végül statisztikai adatokkal bizonyítja a miniszterelnök, hogy az adóreform a kiskereskedők, a kiszáradt érdekeit védi és nem emelést, hanem adócsökkentést jelent, amennyiben 20 millióval kevesbbíti az állam bevételét.

Csanak János fényes győzelme.

Gróf Degenfeld kudarca.

A választás lefolyása.

Tegnap zajlott le a debreczeni képviselő-választás, amelynek eredménye iránt nemcsak Debreczen közönsége érdeklődött, de lázas izgatottsággal várta az ország politikai világa is.

A választás Csanak János fényes diadalával végződött.

Leszavazott összesen 1608 szavazó 2323 szavazópolgár közül s ebből kapott Csanak János 1119-et, Degenfeld pedig 489-et. Így Csanak János 630 szavazattöbbséggel Debreczen város III. kerületének országos képviselőjévé választott.

A választás mozzanatairól a következő részletes tudósítás számol be. Külön adjuk a Varga-utcai rész szavazatszedő küldöttségének, mely a vármegyeház disztermében és a Kossuth-utcai rész szavazatszedő küldöttségének, mely a városháza nagytermében nyert elhelyezést, működéséről és a szavazások eredményéről a következőket:

A Varga-utcai küldöttség előtt.

A vármegyeház nagytermében, hol a Varga-utcai kerület, a Homokkert és a többi idetartozó külsőségek szavaztak, a választási elnök dr. Kocsár Gábor volt. Helyettes elnök dr. Fejér Ferenc, jegyzők dr. Csath Sándor és dr. Olcsváry voltak, kik a választást dr. Kocsár Gáborral élükön mindvégig a törvények és rendelkezések szigorú betartásával vezették. A Csanak-párt bizalmiférfiai Nagy Lajos és Tóth Gergely, a Degenfeld részéről bizalmiférfiak dr. Petzkó Ernő és Gaál Ferenc voltak. Azonos-sági tanuk gyanánt a Degenfeld-párt Tafler Ignácot, a Csanak-párt Pajtás Istvánt és Pető Lajost nevezte meg.

Dr. Kocsár Gábor a megnyitási aktus után fél órai halasztási időt adott, hogy esetleg, ha a már ajánlott Csanak János és Degenfeld József grófnak kívül más törvényes ajánlás történik, ez a jelölt is bevonassék a választásba. Harmadik jelölt azonban nem ajánlatott.

A szavazás megkezdése.

Pontban kilenc órakor vette kezdetét a szavazás. Hogy melyik párt kezdje a szavazást, arra természetesen sorsot huztak. — Dr. Fejér Ferenc két papírlapra ráírta a két jelölt nevét és egy kalapot kért. Valaki átnyújtotta a főveget:

— Itt van egy pártatlan kalap.

A céculátskákát előbb igen szigorúan megvizsgálta Petzkó Ernő, a Degenfeld-párt bizalmi férfa. Olyan véleményben bizonyára, hogy a bizalmi férfa első kötelessége a bizalmatlanság. De azért csak nem volt baj és Olcsváry László kihuzta az egyik cédulát. Hát Degenfeldnek, illetve a nevének volt olyan szerencséje, hogy kijött a kalapból. — Ez azt jelentette, hogy a Degenfeld-párt kezdi a szavazást. A Degenfeld-párt főrendezői be is tuszkoltak egy csomó emberüket a nagyterembe és diadalmasan mondogták a Csanak pártiaknak:

— Ez rossz ómen maguknak.

Ezek azonban visszavágtak:

— Első nyerés kutyavesztés.

Az első szavazó Bódogh Zsigmond végrehajtó. Degenfeldre adja szavazatát. Tizes turnus jön utána. A Degenfeld párt bocsátotta be, de csalódtak abbéli reményükben, hogy teljesen fogják dominálni az első szavazatokat, mert mindjárt sorrendben ötödiknek Sziklay Miklós Csanak Jánosra szavaz. Ő az első Csanak szavazó. Utána sorra következnek a többi Csanak-szavazók, mint Kubányi Árpád, Szilágyi Miklós stb. stb. A Degenfeld-pártiak azonban sűrűbben jönnek, úgy, hogy az első félórán Degenfelddé a többség. Közben jött egy Degenfeld-párti, kopottas ruházatu szavazó, akin alaposan meglátszik a pártvacsora és az ital, melyben a gróf jóvoltából megelőző éj-

szaka bőven volt részük. Mikor kérte tőle az elnök, hogy kire szavaz, rávágja:

— Éljen gróf Degenfeld József. Tartsa meg az Isten sokáig a magyar nemzetnek.

Persze, hogy megmosolyogták.

Azután megint jön vagy tíz Degenfeld szavazó, közöttük Rázsó Gyula nyugalmazott alispán, a grófnak főispánsága alatt hű dologtársa.

De később megfordult a kocka. A Csanak szavazók gyors egymásutánban jönnek. Egy 82 esztendőös öreg embert vezetnek be, Bihari Gábort. Reszkető, de öntudatos hangon adja le a voksot:

— Éljen a 48. Éljen Csanak János.

Tíz perc múlva a Csanak szavazatok száma huszról negyvenhétre szökkenett fel. Igaz István polgárember Csanakra szavazott. Nem állta meg az egyik szemléző a megjegyzést: (Persze csak úgy magában, mert az elnök szigorú csendet parancsolt és a teremből a nem illetékeseket kiutasította.)

— Ez az igazi igaz ember.

A Csanak párti szavazók azonban még ekkor nem tudták behozni a differenciát. Tíz órakor így állottak a szavazatok:

Degenfeld	85
Csanak	70

Tizenegy óráig.

Továbbra azonban alig akadott egy-két Degenfeld szavazó. Fél tizenegykor már Csanak vezet, így:

Csanak	125
Degenfeld	97

Ezután már teljesen tiszta Csanak-turnusok jönnek. Egyik szavazó voks-adás közben megbotlik:

— Gróf Dégen . . .

Tovább nem folytatja, hirtelen kiigazitja, érdekesen:

— Ej, dehogy! Éljen Csanak János.

Ekörül nagy háborúság keletkezik. A Degenfeld párti bizalmi férfiak bizonykodnak:

— Degenfeldre adta a szavazatát.

Az ellenkező állítás persze az, hogy Csanakra érvényes a szavazat.

Az elnök megegyeszer kérdi, mire a szavazó határozottan mondja:

— Csanak János.

Petzkó Ernő kijelenti:

— Ez esetben óvást fogok tenni. — A Degenfeld bizalmiférfiai egyébként is nagyon idegesek s minden káknán görcsöt keresnek, természetesen hiába, mert a szavazás a legnagyobb rendben, a szabályok szigorú betartásával folyik.

A rendet pedig nagyon nehéz fenntartani. A bejárat előtt óriási tömeg tolong, a zsidongáson keresztül is behallatszik kívülről az éljenzés.

— Éljen a függetlenség! Éljen Csanak János.

A szavazók között érdekes s rokonszenves alak tűnik fel. Eberhardt Béla piarista tanár, kit tavaly elhelyeztek, eljött, hogy polgári gyakorolja. Régi függetlenségi ember, most is Csanakra szavazott.

Tizenegy órakor már a Degenfeld szavazatokat messze tulszárnyalta a Csanak-párt. Ekkor így állottak a szavazatok:

Csanak	182
Degenfeld	103

Tizenkét óráig.

Tizenegy óra után jönnek a Homokkertből. Mind Csanak párti s hű függetlenségi ember. Megtörtént, hogy az egyik külsőségi szavazó, ki a választási mozgalmak ideje alatt nem volt itthon, most, hogy hazajött, első útja az urnához vezetett. Az ajtó előtt kérdi meg, hogy ki a függetlenségi párt jelöltje és mikor megtudja, leadja a szavazatát Csanakra. Azt mondta ez a derék magyar egy hírlapíróban:

— Eddig öt választáson mindig a 48-ra szavaztam, hát most se hagyom cserbe a zászlót!

Kleinráth János máv. főraktárnok Csanak szavazatával a különbség a szavazatok között száz lett. Az eredmény a Degenfeld-párti bizalmi férfiaknak nem tetszik. Panaszkodnak a rendőrtisztviselők ellen, hogy ők maguk vezeték fel a Csanak-párti szavazókat stb. Ezekből azonban vajmi kevés az igaz.

A déli órák alatt.

Féltizenkét órakor a szavazatok állása:

Csanak	253
Degenfeld	113

Tizenkét órakor

Csanak	325
Degenfeld	140

Fél egy órakor

Csanak	353
Degenfeld	151

Fél egy után zászlók alatt egy nagy csapat Csanak-párti választópolgár vonult fel a vármegyeház elébe. Mikor a menet a Piac-utcai Csanak-ház elébe ért, egetverő éljenzés tört ki.

Ez a nagyszámu választó polgárság a rendes turnusokban járult a szavazó urna elé. A szavazatok állása Csanakra nézve mind kedvezőbb lett, úgy, hogy dacára a déli óráknak, egy órakor itt már csupán tehát a Varga-utcai részen nagy, sőt döntő többsége volt Csanaknak.

Fél háromkor már nem kevesebb, mint 283 többsége volt Csanaknak, így állván a szavazatok:

Csanak	503
Degenfeld	220

Eközben érdekesebbnél-érdekesebb jelenetek kergették egymást. Degenfeldnek legnagyobb hívei, sőt kortesei az általános, lelkes Csanak melletti hangulat nyomása alatt Csanak Jánosra adták szavazatukat. A szavazás most már nem is olyan monoton történik. A szavazók lelkesen kiáltanak, szavazatukat adván le.

— Éljen Csanak János.

A Degenfeld szavazók pedig alig hallhatóan mondják ki a Degenfeld nevét.

A győzelem órái.

Három órakor a szavazatok állása:

Csanak	542
Degenfeld	237

A Degenfeld-párt ekkor már elkeseredve erőlködött, hogy néhány szavazatot behozzon, hogy a bukás ne legyen annyira súlyos. Ezzel szemben azonban a Csanak-párti választók sokkal több szavazatot adtak le.

Az áruhás szavazó.

Erdekes kísérleteket tettek a Degenfeld-pártiak. A többek között egy Kocsis Lajos nevű embert felküldtek szavazni Degenfeldre. Kiderült, hogy nincs is szavazati joga, amennyiben a választói névjegyzékbe felvett Kocsis Lajos szabómester nem azonos az illetővel. Természetesen elutasították. Később, pár óra múlva ugyanezt az embert a Degenfeld-párti kortések ismét felhozták más ruhába öltöztetve, hogy most már a Kocsis Lajos szabó helyett szavazzon le. A turpisságra rájöttek és a szavazatot nem fogadták el.

Fényes győzelem felé.

Megható jelenet volt, mikor az őszhaju Gondy Károly két fiatalember karján belépett a terembe Csanak Jánosra leadni szavazatát.

Három óra után már nem turnusok jön-vazni, hanem a szavazók már csak szállingóznak, de még mindig tulnyomó többségben a Csanak-pártiak.

Fél négy órakor a szavazatok állása

Csanak	581
Degenfeld	237

Érdekes volt, hogy Kovács István kovácsmester három esztendőös kis fiugyermekével jött be a választási helyiségbe. Bent a teremben a kis fiu elkialtotta magát:

— Éljen Csanak János!

Ezt az apró magyart már nem intette le az elnök.

Humoros epizódok.

Derűs epizódok is kergették egymást. Letzter József, a Csanak-párt agilis vezető férfija például nem csekély humorral ezt kérdezte:

— Kell-e még Csanak-szavazó, mert hozunk, amennyi kell.

Goldberger Dávid fakeskedő, a Degenfeld-párt korifeusa hasonló szellemességgel válaszolta:

— Nem adna kölcsön vagy kétszáz szavazót?

Míg azonban a Degenfeld-pártiak keserű humorral vicceltek, addig a Csanak-pártiak komolyan szavaztak. Négy óraker a szavazatok állása:

Csanak	595
Degenfeld	257

A Degenfeld kortesei ekkor már első és második kerületbeli választókat próbáltak felhozni és leszavaztatni. Mindez azonban hiába volt s mindegyiket sorra visszautasította az elnök.

Az utolsó óra.

Négy óra után tömegesen jöttek a Csanak-párti szavazók, úgy, hogy fél ötre a két szavazati számarány között a különbség még nagyobb lett, így:

Csanak	631
Degenfeld	264

Mikor Csanak szavazók jönnek, most már a teremben levők sem tarthatják vissza a lelkesedést és megéljenezik őket. — Dr. Fejér Ferenc h. elnök, ki egyébként erős függetlenségi ember, de elsősorban pártatlan helyettes elnök és erélyes rendreutasítást ad:

— Kérem a teremben levőket a tetszés nyilvánításoktól tartózkodni.

A záróra kitűzése.

Az elnök aztán fél hatra tűzte ki a zárórát. A Degenfeld-párt a végsőt vonaglott, egy pár szavazót még felhozta.

Egy Szentgyörgyi József nevű városi hivatalnok állt az ur. a elé. Fejér Ferenc dr. h. elnök megkérdezte, hogy kire szavaz. Szentgyörgyi így válaszolt:

— Csanak János.

Közvetlen utána azonban kiigazította szavait:

— Pardon! Degenfeldet akartam mondani.

Mikor délelőtt hasonló eset — de megfordítva történt, akkor a Degenfeldista bizalmi férfiak erősen bizonykodtak, hogy az első bemonadás az érvényes. Most vissza lehetett volna adni a kölcsönt, de dr. Fejér Ferenc nem követte az ellenpárt példáját, nem volt erőszakos, hanem loyálisan megengedte a szavazónak, ha olyan nagyon tetszik neki Degenfeld, hát nyilvánítsa a gróf ur érdekében a szavazatát.

Pont öt óraker jelent meg az urnánál Weszprémy Zoltán főispán, Csanak Jánosra adva le a szavazatát. A bejáratnál hatalmas éljenzés kísérte.

Öt óraker a szavazatok állása:

Csanak	652
Degenfeld	272

Ekkor jött hire a vármegyeházára annak, hogy a Kossuth-utcai szavazatszedő küldöttség lezárta a szavazást, még pedig Csanak János 239 szótöbbségével. Ez az eredmény itt is nagy lelkesedést szült.

Utóljára a bizottság tagjainak szavazás maradt. Petzkó Ernő gróf Degenfeldre szavazott. Valaki megjegyezte:

— Ni és nem tévesztette el!

Hát persze, hogy Petzkó dr. nem Csanakot mondta, de annál erősebb hangon cselekedta ezt, legutolsó Csanak szavazó gyanánt Kocsár Gábor dr., az elnök.

Pontban fél hat óraker rekesztették be a szavazást. A bizottság előtt a leadott szavazatok végeredménye:

Leadott összesen	945
Csanakra	668
Degenfeldre	277 szavazat.

A Kossuth-utcai küldöttség előtt.

A Kossuth-utcai küldöttség előtt a városháza nagytermében szintén délelőtt kilenc óraker kezdődött meg a szavazás. Bevetették az uruába a nagyrahivatott nevet és a leszerepelt

képviselőjelölt nevet abból a célból, hogy melyiknek adja igazat a mindnyájunk életében oly nagy szerepet játszó sors. A jelenlevők figyelme feszített lett egy pillanatra, mindnyájan várták a sorsnak nagyhatású döntését. — Baregi Nagy Sándor szerencsés keze húzta ki a kalapból Csanak János nevet. A sors eldönt. Csanak János neve jött ki először, őt praedestiválta a sors a képviselőségre.

Megkezdődött a szavazás.

Baregi Nagy Sándor elnök és dr. Kiss György h. elnök vezetése alatt. A jegyző dr. Balogh Géza volt, helyettese dr. Varga Kálmán volt.

Fráter Tamás lelkesülten adta le első szavazatát Csanak Jánosra. Utána jöttek a többi függetlenségi katonák sorba egészen 170-ig, amikor vegyesen jöttek a Csanak- és Degenfeld-párti szavazók.

Szavazat-arányok.

Tíz óraker a szavazatok aránya ez:

Csanak	110
Degenfeld	3

Fél tizenegy óraker

Csanak	170
Degenfeld	4

Tizenegy óraker

Csanak	172
Degenfeld	59

Fél tizenkét óraker

Csanak	172
Degenfeld	86

Tizenkét óraker

Csanak	223
Degenfeld	87

Délután.

Fél egy óraker érdekes epizód történt. Karanfogva vezette Simonffy Imrét Zádor Lajos s a jó barátok egyike Degenfeldre, a másika Csanakra adta le a szavazatát. Szavazás után ismét karanfogva távoztak el. Ezen kis epizód jelezte a jövő képét, amikor a pártok a küzdelem után karöltve fognak munkálkodni a haza javán.

Ezután is állandóan Csanak János vezetett. A szavazás folyt lassan, de biztosan s minden jel arra mutatott, hogy a függetlenségi eszme fényes győzelmével fog végződni a küzdelem. A déli órákban egy félórás szünet volt, amely alatt a bizottság megebédelt.

Az ebéd után ismét folyt a szavazások, csendben, rendezavarás nélkül. Alig utasítottak vissza egy-két szavazatot s a választási elnökök pártatlansága a legteljesebb mértékben érvényesült.

Fél három óraker a szavazatok aránya a következő:

Csanak János	331
Degenfeld József	178

Háromnegyed négy óraker

Csanak János	404
Degenfeld József	197

A szavazók kezdenek gyérülni. Minden körülmény arra készíti az elnököt, hogy a zárórát kitűzze. Délután négy óraker az elnök kitűzte a zárórát öt órára. Ezen záróra alatt is egyre jöttek a Csanak-párti szavazók. Ez is Csanak, az is Csanak! A lelkesedés óriási, mivel a függetlenségi eszme diadala nyilvánvaló. Végre elérkezett az öt óra, amikor száraz hangon jelentette az elnök az eredményt:

Leadott összesen 663 szavazat. Ebből Csanak János kapott 451-et, gr. Degenfeld József 212-öt.

Ezután a küldöttségi jegyző, dr. Balogh Géza felolvasta a választási jegyzőkönyvet, azt aláírással ellátták. A szavazatok közül összesen kettőt utasítottak vissza.

A szavazatszedő küldöttség erre felkerekedett s a vármegyeház nagytermében székelő küldöttséghez ment, hogy átadja választási elnöknek a felvett jegyzőkönyveket.

A küldöttségnek csupán a személyazonosságok megállapításánál és a szavazásnál volt egy kis baja. Egyik szavazó a „tekintetes urra” akart szavazni, a másik „grófra”, a harmadik „Degenfeld”-re. — Amde a küldöttség nagy körültekintéssel kipuhította a szavazópolgár helyes véleményét s ez az oka, hogy csak két szavazatot utasított vissza.

A választás végleges eredménye.

Fél hat óraker érkezett a vármegyeházára Baregi Nagy Sándor a Kossuth-utcai küldöttség elnöke és a Kossuth-utcai rész szavazati eredményéről szóló iratokat átadta Kocsár Gábor választási elnöknek. Ekkorra már lezárták a Varga-utcai rész szavazatáról felvett jegyzőkönyveket és összeállították az egész képviselőválasztás eredményét, a két utcarészt egybevéve.

Összesen beadott 1608 szavazat. Ebből esik

Csanak Jánosra 1119
Degenfeld József 489

szavazat. Két szavazat visszavetett, mint érvénytelen.

A jegyzőkönyvek aláírása és hitelesítése után dr. Kocsár Gábor az ablakhoz lépett és a lent várakozó nagyszámu választópolgárságnak kihirdette a fényes eredményt és Csanak Jánost Degenfeld gróffal szemben **hatszázharminc szótöbbséggel** Debrecen város harmadik kerületének megválasztott országgyűlési képviselőjének jelentette ki.

Olyan hatalmas éljenvihar, mely ezután felhangzott, már régen nem oszromolta a vármegyeház öreg falait. Kocsár Gábor az éljenzés csillapultával nyugalomra hívta fel a népet, arra kérve, hogy a többség akaratának a kisebbség engedjen s zavargásokat ne csináljon. Az elnök szavai nem tévesztettek hatást, a tömeg lassanként oszladozni kezdett.

Csanak Jánosért, a most már megválasztott képviselőért egy küldöttség ment. Csanak János csakhamar meg is jelent a választási helyiségben, hol Kocsár Gábor szép szavak kíséretében a mandátumot, illetve a választási jegyzőkönyveket, melyek megválasztásáról szólnak, átadta.

Csanak meghatva mondott elismerő szavakat s az elnök szavaira válaszolva azt felelte, hogy azokat a bántalmakat, melyeket az ellenpárt részéről elfajult választási küzdelmek alatt szenvednie kellett, most elfelejteti vele az irányában impozáns módon megnyilatkozó közbizalom.

Tüntetés Csanak János mellett.

Hat óra tájban a választópolgárság nagy tömegben, zászlók alatt vonult a Piac-utcai Csanak-ház elé, hol zajosan éljenezték Csanak Jánost, ki csakhamar megjelent az első emeleti ablakban és a következő beszédet mondotta:

Tisztelt választópolgárok!
Szeretett barátaim!

Lelkem mélyéig meghatva állok Önök előtt. Lejöttem a magasabban fekvő lakásomból, ahol az Istenhez voltam közelebb, hogy ezen magasztos pillanatban lelkesedésem tüzeit, szívük dobbanásának melegét, szeretetüknek fényes sugarát a legközvetlenebbül érezhessem. A függetlenségi és 48-as párt nemes törekvéseinek büszke és hatalmas győzelmét vívták meg ma Önök, amikor szerény egyéniségemet legszebb bizalmukkal ily fényes megnyilvánulásban megajándékozták.

Elfeledek most minden bántalmat, amely a választási küzdelem hevében pártunkat s egyéniségemet érte, csak örülni és lelkesedni tudok Önökért, akik odaállították csekélységemet az ország színe elé, reám bízva Debreczen szab. kir. város III-ik kerületének mandátumát.

Jöjjenek, forduljanak hozzám bármikor, szívem és ajtóm tárva lesz bármikor min-

denki előtt. Azt a lelkesedést pedig, mely ma ily hatalmasan nyilvánult meg s melynek eredményét az egész ország érdeklődéssel várta — kérem, ápolják magukban, tartsák meg és fejlesszék szeretett városunk javára, édes hazánk boldogulásának elősegítésére. Ne engedjenek azoknak az ellenáramlatoknak, melyek az igaz magyar szívből igyekeznek kiölni a függetlenségi és 48-as eszmék örökéző tüzét.

Őszintén köszönöm az Önök rendkívül megtisztelő bizalmát. Igérem, hogy mint egyszerű, de becsületés polgártársuk híven, lelkesem igaz érzésével fogom szolgálni városom, hazám s polgártársaim érdekeit!

Éljen a haza!

Éljen a függetlenségi és 48-as párt!

Éljenek Debrecen sz. kir. város lelkes, nemes és felvilágosult polgárai!

Ez a pár rövid őszinte szó nagy hatást keltett. A tömeg hosszú ideig éljenzett. Letzter József aztán a választó közönség nevében szólott Csanak Jánoshoz s szavai végén csendes szétoszlásra hívta fel a tömeget. A lelkes választó-polgárság aztán csöndesen, minden rendezavarás nélkül hazatért. De aztán még sokáig zugott Debrecen utcáin a felkiáltás:

— Éljen Csanak János!

Este az Angol Királynőben bankett volt, hol egyformán ünnepelték Csanak Jánost, valamint a vendég képviselőket is.

*

Az egész választás igazán páratlan rendben történt. Érdekes, hogy a hivatos tényezők nagyobb arányú rendezavarásoktól tartottak és abszolút nem történt semmi.

Az óvintézkedéseket pedig a legszélesebb irányban megtette a főkapitány. Az egész rendőrlégénység aláírva volt, az utcákban csendőrrjáratok cirkáltak, a vármegyeházán egy század 39., a városházán egy század 61. gyalogezredbeli századot tartottak készenlétben, a választás végeztével a Csapó-utca bejáratánál egy század huszárságot helyeztek el, de sem a katonaságnak, sem a csendőrségnek, sem a rendőrségnek nem akadt dolga.

Hogy semmi rendezavarás nem történt, ezt minden mellétekintet nélkül a függetlenségi párt választópolgárok komoly öntudatának és rendszeretetének javára kell írunk.

A Csanak-párti szavazók még az „abcug Degenfeld“ felkiáltásoktól is tartózkodtak, az ellenpártot, annak korteseit a gyakori kihívás dacára sem háborgatták, nemhogy még inzultáltak volna. Ebből a körülményből látszik, hogy higgadság és komoly meggyőződés vezette tegnap is diadalra a függetlenségi lobogót.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsio használatára. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A Scott-féle Emulsio



Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt kérjük figyeljünk meg a címlapon.

segít azért, mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2K 50.

Kapható minden gyógyszerárban.

Szabadalmazott Amerikai CZIPŐK

15)
20) Korona
25)



kizárólag
MANDEL LIPÓT
raktárában.

SZINHAZ.

* A színház hírei. Varázskeringő szombati előadásán Steingruber Francit Rózsa Lili, Helén hercegnőt pedig Radó Anna adja. Lohárt, Gyöngyi, az öreg fejedelmet Ligeti, Vendolot nádor, a többi a tavalyi ismert kiosztás szereplői. — Gyűjtogató. Heyermann világhírű egyfelvonásos drámája lesz a jövő hónapi műsor szenzációja. A darab érdekessége, hogy a címszerepet és az összes tanukat egy személy adja. Nálunk ezt a rendkívül farsztó műszerepet Zilahi Gyula adja. Ez estén kerül színre hosszabb pihentetés után a Pajkos diákok, Sopeé bájos zenéjét operetteje is. — Debrecen a holdban. Nagyban készülnek a diszletek és jelmezek erre a látványos, kiállítósos, énekes darabra, mely a társulat egész személyzetét foglalkoztatja. Ez a rendkívül mulattató bohózat hat estén lesz kitzve egymásután.

Bizalom Kossuthnak és Justhnak.

A politikai helyzet.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délelőtt 11 órakor száz függetlenségi képviselő fölkereste Kossuth Ferenc minisztert lakásán. A minisztert Mérey Lajos a függetlenségi párt nevében üdvözölte, biztosítva őt a párt teljes bizalmáról. Szükség volt a bizalomnyilvánításra azért, mert az utóbbi időben olyan hírek keringtek, hogy Kossuth és Justh Gyula között nézeteltérések fölmerültek. Kossuth miniszter szívesen fogadta a küldöttséget, kijelentve, bizik abban, hogy akik konkolyt akartak elhinteni közte és Justh között, azoknak műve nem fog sikerülni.

Ő a cselekvés embere, nem beszél, hanem cselekszik. A függetlenségi programot egészen megvalósítani törekszik. Ha a függetlenségi párt egyetért, hogy az önálló bankot megcsináljuk, akkor meg is fogjuk csinálni. A küldöttség lelkesen megéljenezte a miniszter választát.

A képviselőházban ma délelőtt egy fölliratot köröztek a függetlenségi képviselők között, melyet Justh Gyulához fognak intézni, kijelentve abban, hogy nem adnak hitelt a sajtóban megjelent ama gyanúsításnak, mintha Justh bécsi utazásokra pártvezérek iránti bizalmat megingatni akarta volna, vagy, hogy utjában nem felelt volna meg a párt hallgatóla-

gos akaratának. Rendíthetetlenül ragaszkodnak és biznak úgy Justhnak, mint a párt vezéreiben.

Későbbi távirat jelenti: Justhnak a feliratot Batthyány vezetése alatt adta át a küldöttség. Justh kijelentette, hogy az elismerés egyedül Kossuth Ferenczet illeti, ki a multban nem szünt meg egy pillanatra sem az önálló jegybank szükségességét hirdetni, most pedig rendíthetetlenül azon munkálkodik, hogy azt meg is valósítsa.

Ezzel kapcsolatban jelenti tudósítónk, hogy Ugron Gábor ellen, ki a bécsi ut alkalmával Justhra vonatkozólag vádakot terjesztett, a függetlenségi párt értekezlete elé rosszalási indítványt terjesztenek.

HIREK.

A függetlenségi párt új tagjai.

Az a küzdelem, mely a harmadik kerület mandátumáért megindult és a melyből a függetlenségi párt került ki fényes győzelemmel éppen azért, mert a bölcs megértés és mérséklet szavát hallatta az egész vonalon, nagyon sok hívet hozott a függetlenségi pártnak, úgy hogy a tegnapi győzelem kétszeres sikert jelent, amennyiben a helybeli függetlenségi és 48-as párt a választásból kifolyólag nagyon sok új és értékes taggal szaporodott. Legújabbban beléptek a pártba a következők:

Dr. Olchváry László, dr. Jósa Ödön, dr. Csath Sándor, Bernáth Kálmán törvénytudós bíró, ifj. Kardos László, Sesztina Jenő, dr. Tüdős János, Ungár Jenő, Jónás Mór, dr. Deseő Kálmán, dr. Magyar Simon, Tóth Aurél trvszéki bíró, Szalay József tanár, Pogány Ármin, Bán László és Morász Sándor.

— Alakuló gyűlés. A tiszántuli ref. egyházkerület ujonnan szervezett népiskolai tanácsa február 6-án tartja alakuló gyűlését Debrecenben, a főiskola kis tanácstermében. A népiskolai tanács elnöke hivatalból Eröss Lajos püspök, a bizottság elnökét pedig választani fogják.

— Thaly Kálmán üdvözlése. Gyöngyösről jelentik: Gyöngyös város képviselőtestülete Thaly Kálmán országgyűlési képviselőt, Gyöngyös város díszpolgárát v. b. t. tanácsossá történt kineveztetése alkalmából e hó 24-én tartott közgyűlésén jegyzőkönyvi átiratban üdvözölte.

— A debreceni tanonciskola kebelében alakult Iparos-tanulók „Otthona“ 1909. január hó 31-én, vasárnap délután 3 órakor az ipariskola helyiségében (földszint 2-ik sz. tanterem) ünnepélyt tart, melynek műsora igen élvezetes számokat tartalmaz. — Kezdeté pont 3 órakor, vége 5 órakor. Adományok az „Otthon“ könyviára gyarapítására köszönettel fogadtatnak.

— Polit Mihály a mentelmi bizottság előtt. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen Polit Mihály ügyével foglalkoztak. Az öreg szerb képviselő, aki régóta rossz viszonyban él Tomic Jósával, a Zasztava szerkesztőjével, a minap egy budapesti német lapban vezércikket írt, melyben azt írta a szerb szerkesztőről, hogy szerbiai pénzből él. Erre Tomics bűnvádi följelentést tett Polit ellen, mivel szerinte, ha a cikk állításai megfelelének az igazságnak, akárki egész nyíltan azt mondhatná róla, hogy hazá-
aruló.

Az ülésen ott volt ma Polit Mihály is, aki hosszabb beszédet mondott a hazafiaságáról.

— Volt idő — beszélt — hogy Horvátországban revolverrel kellett járnom, mert magyar kutyának neveztek, akinek mindig veszélyben forgott élete.

A mentelmi bizottság rövid vita után kimondta, hogy Polit Mihály mentelmi jogát nem függeszti fel, mert Tomics feljelentésében politikai zaklatást lát. Az ülésen még Ajtay Aladár ügyét tárgyalták, akit párbaj címén kért ki a bíróság. Felfüggesztették a mentelmi jogát. — Polit Mihály igen elégedetten vette tudomásul a határozatot s a folyosón is kommentálta.

— A vasárnap délutáni kabaret.

Alig hogy megjelent az első hír a vasárnapi szenzációs műsorú estélyről, már is óriási az érdeklődés. A műsor elsőrangú lesz. Részt vesz a társulat színe-java. Gyöngyi Izsó mint konferencié állandó derűtségben fogja tartani a közönséget, azonkívül több, teljesen új számmal fog szerepelni. A Horváth-pár szintén briliáns slágerszámokat adnak elő, azonkívül eljátszanak egy kis kacagtató vigjátékot. Zsigmondy Anna szólószámai Abbaziáról és Mártáról, Gyöngyi Jolán frappáns énekszámai és kabaret-dalai óriási sikerre számíthatnak. Radó Anna gyönyörű hangján szeriöz-számokat fog énekelni. Nádor Zsiga egészen új műsorával, Tallián László kacagtató kabaret-versekkel emelik a sikert. A rendezőség, tekintettel az óriási érdeklődésre, a jegyeket Antalffy könyvkereskedésében árulhatja. A teljes műsort holnap közöljük.

— A mai vigest. Ma délután 5 órakor tartatik meg az utolsó vigest a „Bika“-szálloda disztermében. Ez est műsora is rendkívül érdekesnek ígérkezik. Zenei nyitány után Ligeti Lajos ad elő egy kacagtató jelenetet. Utána Diskai József éneklő a két veréb történetét, majd a „Megöltek egy legényt“ balladát. Radó Anna vig énekszámokat, Báthory Marcza kedves jelenetet ad elő. Zsigmondy Anna és Ligeti Lajos tánc és dalduetto után Zilahy Gyula lép a pódiumra s humoros jelenetet ad elő. Remek számnak ígérkezik Gyöngyiék szereplése. Apa és leánya, Gyöngyi Jolán egy felséges jelenetet produkálnak, amelyet három tánc követ s ezeket Gyöngyi Izsó leányával együtt lejt, akinek szép hangja, kedves játéka mellett plasztikus táncában is gyönyörködhet a közönség. Horváth Kálmán az új számokkal lép fel, s különösen nagyhatású lesz a Két gránátos dala, amelyet teljes zenekar kísérete mellett ad elő. A fényes est műsorát még zeneszámok is gazdagabbá teszik. Az utolsó vigestre jegyek Antalffy József könyvkereskedésében válthatók.

— Az égeri tüntetések. Égerből jelent egy táviratunk: A tüntető gyülekezések ma este ismétlődtek. Mintegy 300 tüntetőt este 8 órakor a csendőrség a Taborstrasseban üldözöbe vett és szétugrasztott. A tüntetők egy csoportja Hoffmann nevű kereskedőnél több ablaktáblát bezuzott és mielőtt a csendőrség odaérkezett volna, eltűnt. Az est folyamán az utcán csoport képződött, amelyeket azonban a csendőrség szétoszlalt. A tüntetők ismétlen kövekkal dobálták meg a csendőrséget, akik erőszakkal voltak kénytelenek az utcákat megtisztítani. Tizenkét embert letartóztattak, ezek közül tizenegyet a személyazonosság megállapítása után szabadon bocsátották. Tíz óra után a csoportok szétoszlottak és beállt a nyugalom.

— A vasutas tragédiája. Déváról jelentik: Az itteni vasúti állomáson tolatás közben Pintér Pál vasúti altiszt egy kocsit lépcsőjén állva, nem vette észre, hogy a vonat egy lámpa-oszlophoz közeledik. — Pintér keze az oszlophoz ütődött és ő a kocsit alá esett, mely fejét törzsétől elvágta. A vizsgálatot megindították.

— Szerencsétlenség egy vadászaton. Komáromból írják: Nagymegyer komárommegyei községben körvadászat alkalmával Horváth József csicsói uradalmi erdőőr meglötte László Károly tizenéves hajtófiút. A golyó több nemes részt ért és a fiú pár óra múlva behalt sebeibe.

— A szecskavágó áldozata. Sulyos természetű szerencsétlenség érte tegnap Volosinovszki György hajdudorogi 37 éves kisbirtokost. Nevezett ugyanis tanyáján a szecskavágó gép körül foglalatostkodott, de az ilyenkor szükséges elővigyázattal mit sem törődött. Így történt azután a szerencsétlenség, hogy a gép elkapta balkarját és kezének két ujját az éles kések közé került, melyek többit lemetstették. A sulyosan sérült embert hozzátartozói azonnal behozták a közkórházba, ahol vérző kezére kötést alkalmaztak. Orvosai véleménye szerint karját nem fog kelleni amputálni.

— Tanulmányi ösztöndíj timársegdeknek. A debreceni kereskedelmi és iparkamara pályázatot nyitott egy 800 koronás tanulmányi ösztöndíjra, mely a freibergeri timár szakiskola végzésére fordítandó. Pályázatok a kamarához küldendők be 1909. február 15-éig. Ugyancsak ott szereshető bővebb felvilágosítás a pályázatot illetőleg.

— Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félegyháznál. Villanyüzemű kávépörkölt a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

— Percel Carola tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek. Szent-Anna-utca 22. szám.

— Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni, Bádogos-u. 4. 2194

— Az új földön a kis hegyesi útfélen egy tanya kiadó vagy eladó. Értekezhetni Csonka Bérinél ugyanott.

— A „Magyar fürdőkalauz“ 1909. II. kiadása, szokatlanul diszes ktállításban, a napokban hagyta el a sajtót. — Az ügyesen összeállított, könnyen áttekinthető, hézagpótló munka, magyar és német nyelven illusztrálva részletesen ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, sanatóriumokat, víz- és magángyógyintézeteket, nemkülömben a hazai ásvány- és gyógyvizeket. Erdős József a munka szerkesztője, igazán dicséretes és sikeres munkát végzett, amidőn szakavatott tollal és nem mindennapi rutinnal vette kezébe a hazai fürdők eddig selejtes irodalmának ügyét, produkálván olyat, aminőt eddig sajnálattal kellett nélkülöznünk irodalmunk ezen ágában. A nélkülözhetetlen diszmunka szerkesztője valóban megérdemli a legteljesebb elismerést ezen hazafias vállalkozásáért, mert a munka hivatva van arra, hogy a nagyközönség előtt helyes világtárasban mutassa be a magyar fürdőket és ezáltal gátat vessen a magyarságtól a külföld fürdőibe és külföldi ásványvizekért kiözönlő sok milliónak. — A diszművet, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe minden érdeklődőnek, különösen pedig azoknak az illetékes köröknek, akiknek hivatásuk pangó hazai fürdőink ügyét elősegíteni. A diszesen bekötött munka az ország valamennyi vasúti és hajófülkéiben, orvosoknál, egyletekben és nagyobb szállodákban nyer díjmentes elhelyezést. A diszmunkát bárkinek is ingyen küldi meg a „Magyar fürdőkalauz“ kiadóhivatala, Budapest, Eötvös-utca 36. I. 9.

— Meszena-u. 18. szám alatt egy bolt-helyiség, hentes vagy borbély üzletre kiadó. Sestakerti bor kisebb, nagyobb hordóval eladó.

— A Polgári-kör bálja a Bikában 1909. évi január 30-án. — Belépési díj 3 korona.

— Egy butorozott szoba Varga-utca 24. szám alatt február 1-re kiadó, 3-ik ajtó.

— Pörkölt kávé különlegességek villanyüzemű kávé pörkölt a kirakatba. Félegyházi Jánosnál Piac és Miklós-utca sarok.

TÁVIRATOK.

György herceg panaszskodik.

Belgrád, január 28. György trónörökös két ellenzéki lapnak a szerkesztőt fogadta, kiknek keservesen panaszkodott az ellene állítólag folyamatba tett intrikák miatt. Elmondta, hogy ő csaknem naponta kap fenyegető leveleket, melyekben azt helyezik neki kilátásba, hogy a skupstina radikális többsége segítségével elveszik tőle a trónöröklés jogát és fivérét, Sándor herceget kiáltják ki trónörökösnek. A trónörökös azt állítja, hogy neki írásbeli bizonyítékai vannak Sándor hercegnek az összeesküvő tisztekkel ellene folytatott ármánykodásairól.

A néppárt és alkotmánypárt.

Budapest, január 28. A Pester Lloyd ma esti száma érdekes politikai szenzációval szolgál. Azt írja, hogy a néppárt és az alkotmánypárt közeledik egymáshoz. Széll Kálmán a Ház mai ülése alatt a folyosón hosszasan tárgyalt Pallavicini Edével. Andrásyt Molnár János meghívta ebédre, melyen részt vettek Rakovszky István és Rakovszky Béla is. Az ebéd alatt állítólag fontos politikai megállapodások történtek. Általában azt hiszik a politikai körökben, hogy a jelenlegi állítólagos lappangó válság központjában Andrassy személye áll.

Janics Gyula ügye.

Budapest, január 28. Janics Gyula önkéntest, kit Bécsben az ismert inzulálási ügy miatt a bécsi katonai parancsnokság letartóztatott, ma szabadon bocsátották, mert a király pertörleszt rendelt el.

A hivatalos titok.

Budapest, január 28. Hajdu Gyula miniszteri tisztviselő ügyével ma foglalkozott a Kuria. Hajdu Gyula tudvalevőleg Lengyel Zoltánnak a hivatalos titok megsértésével titkos aktákat adott át. A Kuria Hajdu Gyulát 14 napi államfogházra ítélte, ellenben Lengyel Zoltánt felmentette.

A német császár születésnapja.

Berlin, január 28. Politikai körökben a császár tegnapi születésnapján történetekből támaszpontokat igyekezni nyerni annak a megítélésére, hogy milyen erős Bülow birodalmi kancellárnak az állása. Bülow állásának a szilárdsága mellett szól az a tény, hogy Bülow és a császár születésnapja alkalmából Berlinbe érkezett szövetségi fejedelmek közt sűrű látogatás folyt.

Kerestetik

Az első szabadkai Bernstein-féle vizesuborka, ecetespaprika és főzelék Conservgyár részére, egy ottani

helyi ügynök.

Ajánlatok Bernstein Emil első szabadkai Conservgyár küldendők.

Regény-csarnok.

29.

Regény.

A nagy rejtély.

„Foglaljon helyet,” mondá, „s kérem, üljön a karosszékbe. Nagyon fel van indulva; nyugalomra van szüksége.”

Igaza volt. Nem bírtam lábamon állni; a legközelebbi karosszékbe rogytam. Fitz Dávid ezredes csengetett s az ajtónál néhány szót mondott a belépő inasnak.

„Már igen régen vagyok itt,” szóltam megtörtén, „kérem, mondja meg ha utjában vagyok.”

„Utamban?” ismétlé ellentáthatatlan mosolyával. „Kegyed elfelejti, hogy saját házában van!”

Az inas ismét megjelent magával hozva egy kis üveg champagne-it és egy tányér finom cukrozott bisquitet.

„E bort külön, hölgyek számára hozattam le,” mondá az ezredes. „Ezen edességet egyenesen Párisból hozatom. Ha kegyében akar részesíteni, e frissítót nem fogja visszautasítani. „És aztán —” megállt és figyelmesen rám tekintett. „És aztán,” folytató, „felmenjek-e a fiatal primadonnához s egyedül hagyjam-e e szobában?”

Lehetetlen lett volna azon egy kérést, melyen épen eszemet törtem, gyöngédebben előhozni, mint az ezredes tette. Kezét megragadva hálásan megszorítottam.

„Egész jövődöd életem nyugalma forog kérdésben,” mondám. „Ha egyedül leszek e szobában, nagylelkű rokonszenve megengedi-e, hogy mindent, de mindent átkutassak?”

Intett, hogy előbb igyam pezsgőt és egyem bisquitet, mielőtt válaszolna.

„Ez komoly dolog,” szólt. „Azt kívánom, hogy teljes önuralommal s nyugodtsággal bírjon, állítsa helyre erejét — azután beszéljek.”

Kivánságát teljesítettem. Alig ittam egy pohárnyi a nemes habzó borból, már is érezni keztem üdítő, elevenítő hatását.

„Saját határozott kivánsága-e, hogy egyedül hagyjam itt, a szoba átkutatásakor?”

„Saját határozott kivánságom,” felelém.

„Nehéz felelősséget vállalom, midőn óhajtatását teljesítem. Azonbau még is megteszem, mert ép úgy mint kegyed, magam is azt hiszem, hogy jövőjének nyugalma az igazság felfedezésétől függ.” E szavakat mondva két kulcsot vett ki zsebéből. „Kegyed bizonyosan minden zárt ajtó iránt, miitt itt talál, gyanut fog táplálni. Nincs egyéb zárt ajtó itt e szobában, csak a könyvtékák alatti szekrénykéi, s amott a sorokban az olasz fülke ajtaja. A kicsi kulcs a könyvszekrényekbe való, a nagyobbik a fülkét nyitja fel.”

E magyarázat után a kulcsokat elémbe az asztalra tette.

„Eddig,” mondá, „szigoruan ragaszkodtam férjének adott ígéretemhez. Továbbra is hű maradok adott szavamhoz, bármi lesz kutatásainak eredménye. Becsületem tiltja, hogy szóval vagy tettel segédkezett nyújtsak. Még annyira sem mehetek, hogy valami figyelmeztetéssel támogassam. Megállapodunk-e ebben?”

„Határozottan!”

„Helyes. Még egy utolsó intéssel kell alkalmatlankodnom, aztán készen vagyok. Ha véletlenül csakugyan sikerülne, hogy kezét a titok nyitjára rá tegye — emlékezzék meg erről: — Az utána következő felfedezés iszony ulesz! Ha bármely tekintetben kételkedik benne, vajjon képes lesz-e egy oly csapást elbírní, mely szíven fogja találni. — Istenemre kérem, hagyjon fel egyszer s mindenkorra férje titkának kikutatásával!”

„Köszönöm intését, ezredes. De szembe kell szállnom a felfedezés következményeivel, bármilyenek legyenek azok!”

„Határozottan eltökélte magát erre?”

„Határozottan!”

„Jól van. Vegyen tehát időt magának. A ház és minden lakója rendelkezésére áll. Csengetessen egyszer, ha szolgámra van szüksége; csengetessen kétszer, ha a szobaleányt kívánja. Időről-időre magam is be fogok pillantani, hogy lássam, mennyire haladt. Kegyed tudja, hogy jölteért és biztonságáért felelős vagyok mindaddig, míg házában jelenlétével meg-tisztel.”

Kezemet ajkaihoz emelte és utoljára még figyelmesen rám tekintett.

„Remélem, nem kockáztatok tulságosan sokat,” mondá, inkább önmagához mint hozzám intézte szavai. „A nők annak idejében nem egy meggondolatlan tette ragadtak. Csakugyan úgy lenne-e, hogy kegyed viz a legmeggondolatlanabbra?”

E végső ominosus szavak után komolyan meghajtá magát és magamra hagyott a szobában.

IX. FEJEZET.

A motozás.

A kandallóban alig tűz, s a külső lég, mit azt már jövet is észrevettem, csaknem teljes csípősséggel birt az nap.

S mégis, midőn Fitz Dávid ezredes elhagyott, vérem oly hevesen lüktetett s a levegő oly fullasztónak látszott, hogy alig bírtam lélegezni. Valószínűleg egy percz ideges felhevülése okozta ez érzést. Letettem kalapomat, felöltöttem és keztyűimet s rövid időre ablakot nyitottam. Kívül semmi sem volt látható, csak egy tisztán kövezett udvar, melynek tulsó oldalát az ezredes istállóinak fala képezte. Nehány percz a nyitott ablaknál lehűtött és felfrissített.

Az ablakot bezártam ismét s a felfedezések utján megtettem az első lépést. Vagyis a körülöttem lévő négy falnak s minden ott lévő tárgynak figyelmes vizsgálatába ereszkedtem.

(Folyt. köv.)

Még azokat is, akik éveken át más használtak, meghódította a valódi

ERŐ

sósborszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint a szájjvíz, haj-és bőrápolószer. — Szükséges minden háztartásban. — Kapható mindenütt 30 fill. 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.
2265 Kapható mindenütt.

Alírási felhívás.

A Néptakarék-pénztár

mint szövetkezet

Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt

50 fillér törzsbetéttel 1909. január 1-ével

II-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek, azon kedvezményben részesülnek, hogy a befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkésítve, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melylyel egy a takarékoság mint a család jövőjéről való gondoskodás célja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítói rendszerbe beíratási díj és késedelmi kamat nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre igényt tarthatnak.

Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Az igazgatóság.

Szakképzett irodai munkaerőket: mérlegképes könyvvezetőket, gyorsírókat, gyönyörű írásu levelezőket, — gyors számolókat lelkiismeretesen kiképez, előkelő cégeknek ajánl:

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli szaktanfolyama felnőttek számára. Kezdeté február 3.

Beíratás naponta 10—12-ig (József kir. hg. utca 42. számú udvari lakás).

Tandij 60 korona.

734/1908. G.

Eladó élő akáczfák.

Az ingyen iskoláztatási-alaphoz tartozó **Perec** és **Veréb** dűlő között fekvő ifju **Kertész István** haszonbérletébe levő tanyaföldnek, a város felőli mesgye vonalán, mintegy 840 darab 16—18 éves lugas szerszám és épületfának való

akáczfának

részletenkénti nyilvános árveréseni eladása elrendeltetvén, az árverés **febr. hó 3-án délelőtt 9 és fél órakor** a **Perec-dűlő** szélén veszi kezdetét.

Debreczen, 1909. január hó 27-én.

Otrokocsi Végh János

a debreczeni ref. egyház gazdasági gondnok.

Eladó házhelyek!

A vasuti gépjavitó műhely közelében a vámospércsi országut mentén fekvő ugynevezett **Nyilas-telepen**

házhelyek

valamint felépített munkás lakások kedvező részletfizetésre örök áron kaphatók.

Értekezhetni lehet **Dr. Márton Kálmán** ügyvédnél Piac-u. 44. szám. Ujfalussy-ház.

Donogán és Somossy
Debreczen,
Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye, vászon, kész fehérnemű. Női divatáruk. Külön szőnyegosztály.

Óriási választék!

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyisintén a világhírű eredeti **Melichárféle Unikum Drill vetőgépek** továbbá Répavágók, Szecskevágók, Ekék, Boronák, Szőlőzúzók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig nem létezett olcsó árban felelősség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek) üdőségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kézvrössséget. Az eldurvult, kirepedezett és szélkifújta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré és puhává tesz! Pouderiala is igen ajántható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s fóráktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debrecenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

Téli fürdő kura a

Félix-gyógyfürdőben.

Európa leggazdagabb természetes forró és meleg kénes források. A víz hőfoka 49 celsius. 17 millió liter víz napi mennyiség. Csusz (Reuma) köszvény és bőrbajok stb. ellen. Fürdő és ivó gyógy mód. Szobákból a fürdőkbe vezető zárt folyosók állandóan fűtve vannak. Bármely időben, meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, szobafűtés, világítás és fürdés naponként 7 korona.

Vasut-állomás, posta, távirat, interurbán telefon a fürdő-telepen. 2330

Prespektust ingyen küld az Igazgatóság.

Ékszer, zsebórát

bizalommal

jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerésznél 2212

lehet vásárolni

Debrecen, Piac-u. 24.

(Fehérló szálloda épület.)

Burgondia-utca 3. sz. ház eladó.

Van rajta 6 szobás földszinti lakás üvegezett folyosóval, 2 szobás emeleti lakás, 2 nagy istálló, minden lakáshoz faskamara, lakható 2 szobás pince-lakás, borpince, téglával kirakott jégverem.

Óriási nagy udvar. Halálesetből kifolyólag

sürgősen eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

Magyar királyi államvasutak.

Üzletvezetőség Arad.

II. 2061/909. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egy-ségáras versenyárgyalást hirdet:

a Sofronya állomáson létesítendő talpfatelítő csarnok előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges anyagok közül a homokot, terméskövet és szénsalakot a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsájta vállalkozó rendelkezésére, a többi összes építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni. (L. Szerződés-tervezet 4. §. a) pontját.)

A pályázati feltételek, a szerződés-tervezet, az ajánlati minta és a költség-számítás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkereséssel a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, ugymint pályázati feltételeket, szerződés-tervezetet és költség-számítást pedig ivenkint 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlathoz fűzve, lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 2061/909. sz. versenyárgyalási hirdetése alapján a magyar királyi államvasutak Sofronya állomásán létesítendő talpfatelítő csarnok előállítási munkálataira“ kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909. évi február hó 16-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája I. em. 13. ajtó sz.)

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi február hó 15-én déli 12 óráig a pályázónak 3000, azaz háromezer korona bnatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni, mely bnatpénz esetle posta útján be-küldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számmittatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-forgalmában bent vannak, a bnatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bnatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó. A bnatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bnatpénzüll el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem irt, javított vagy vakarj szövegű, pecs3ttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és olyan ajánlatgk, melyekre nézve az előirt bnatpénz előlegelesen le nem tátetett, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbizottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1909. évi január hó 25-én.

Az üzletvezetőség.



2272

Globin
cipőtisztítószer
legszebb



fényt adja,
abőrt puhán és
egészen tartja.

Légszesz és villamos csillárokat,
ámpolnákat, falikarokat, mennyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat
készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy
légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.
Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyvá-
lasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási föltűnhetatlan vívmánya a levegő légszeszlámpák
50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel
3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz
megtakarítással 85 liter légszesz fogyasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat)
melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint
minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

Sesztina Lajos vaskereskedése

Piacz-utca 23. szám.



Nagy raktár
vizvezetési csövekben, kutkagylókban.

Zsirbödönök.

Konyha-edények, főző kony-
hák, kályhák, John-mosógépek.

2375

A „Debreczen”

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre
áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat
állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lako-
dalmi és bálai meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó mun-
kálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen” kiadóhivatalában
eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen” nyomda művezetője.